

VERSLAG

Vergadering:	Borgingscommissie Energieakkoord, nr. 2
Datum en tijd:	4 februari 2014, 14.00 uur
Plaats:	SER-gebouw te Den Haag
Aanwezig:	Nijpels (voorzitter), mevrouw Alma, Bokhoven, Boot, Boonstra, mevrouw Bos, De Bruin, De la Court, Dekkers, Van Dril, Van Genugten, mevrouw Hoek, De Jong, Jurjus, Knecht, Koning, Lazarans, Linnekamp, mevrouw Lulof, Oortwijn, Paping, Rietkerk, Roest, Van Ruiten, mevrouw Siertsema, Slotema, Van der Tang, Thijssen, Wagenaar
Ministeriële vertegenwoordigers:	
Secretariaat:	De Haan, Weterings, Van der Wijst, Rensen (notulist)
Afwezig:	

---

1. Opening en mededelingen

De *voorzitter* opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Er is bericht van verhindering ontvangen van de heren De Groot, Poelgeest, Jurjus en mevrouw Van Haren. Een aantal leden laat zich vandaag vervangen. Het verslag van 18 november 2013 wordt voor kennisgeving aangenomen.

Inhoudsopgave van de eerste voortgangsrapportage (BEA/6)

Bij de vergaderstukken is een eerste indicatieve inhoudsopgave voor de eerste rapportage bijgevoegd. Inmiddels is besloten dat de rapportage zal worden aangeboden aan de voorzitter van de SER omdat de SER deze commissie heeft ingesteld. Daarna zal de rapportage worden aangeboden aan alle betrokkenen bij de Borgingscommissie, inclusief het kabinet. Het kabinet zal de rapportage doorsturen naar de Tweede Kamer. Indien de commissieleden toevoegingen hebben op de inhoudsopgave dan kan dat via e-mail aan het secretariaat worden doorgegeven. De Borgingscommissie zal naar verwachting nog een extra vergadering wijden aan deze rapportage. Spreker vraagt naar de reacties.

De heer *Wagenaar* vraagt waar het woord voortgang naar verwijst.

De *voorzitter* licht toe dat het een eerste indicatie betreft van de resultaten gerelateerd aan de doelstellingen zoals die in het Energieakkoord vastliggen. Het gaat dan om duurzame energie, energiebesparing, werkgelegenheid en dat wat daarmee samenhangt. Het gaat niet alleen om het rapporteren over de voortgang van de activiteiten van deze commissie. De activiteiten zijn geen doel op zich, maar zijn gerelateerd aan de doelstellingen in het akkoord. In overleg met de ECN wordt getracht hierover een indicatie te geven.

Actualisering overzichtsschema's van domeincoördinatoren en trekkers

Het overzicht van de trekkers wordt op korte termijn toegestuurd.

Het meest recente overzicht van de domeincoördinatoren wordt ter vergadering uitgedeeld.

In deze vergadering wordt de effectmeting, de communicatie en het dashboard besproken waarna de opbouwfase is afgerond. Dat betekent dat het accent vanaf heden komt te liggen op de implementatie en de realisatie van de afgesproken doelen.

Een groot aantal van de domeinen zijn reeds aan het werk gegaan en in de meeste domeinen bestaat inmiddels een duidelijke structuur waarlangs gewerkt gaat worden. De afgelopen tijd is in de publiciteit geweest dat een aantal acties daadwerkelijk heeft geleid tot resultaten, zoals het besparingsfonds. Op decentraal niveau is een nieuwe structuur in ontwikkeling en de tafel mobiliteit maakt onder leiding van de heer Van Geel een doorstart. Er zijn stevige afspraken gemaakt tussen IPO en het Rijk over 'Wind op zee' en 'Wind op het land'. Rond de zomer moeten alle provincies de locaties voor 'Wind op land' kenbaar maken. Er is tevens afgesproken dat de beide ministers Schulz en Kamp de verantwoordelijkheid zullen overnemen voor de provincies die daar niet aan kunnen voldoen.

Ook uit de markt zijn mooie signalen waarneembaar. De financiering van Typhone is rond, waarover slechts door een enkele krant melding werd gedaan. Het is zaak om met elkaar deze mijlpalen te delen en uit te dragen.

Mevrouw Van der Hoeven zal als Directeur-Generaal van het Internationaal Energieagentschap (IEA) in april een assessment van energiebeleid van Nederland aan het kabinet overhandigen. Spreker heeft mevrouw Van der Hoeven gevraagd aanwezig te zijn bij een extra vergadering van de Borgingscommissie.

Vorige week is er een bericht verschenen over de Europese Commissie die een 'witboek' heeft opgeleverd. Er kan een reactie worden gegeven op dat witboek waarna het Nederlandse kabinet zijn standpunt bepaalt. Uiteindelijk moet dat leiden tot een standpunt van de Europese Commissie. Het kabinet zal aan de slag gaan met het bepalen van een standpunt en nadenken over de partners waarmee overleg zal worden gepleegd. In de geest van het energieakkoord kan spreker zich voorstellen dat ook wordt nagedacht over hoe de partners bij het uiteindelijke standpunt worden betrokken. Dat is aan het kabinet, maar in deze Borgingscommissie kunnen wel mededelingen worden gedaan. Spreker gaat niet in op wat er in het witboek staat, daar is het te vroeg voor. Het heeft geen zin om het witboek naast de doelstellingen van het energieakkoord te leggen. Het is eerst van belang om te bezien of meerdere organisaties in Nederland het eens kunnen worden over een gemeenschappelijk Nederlands doel. Vervolgens wordt dat verwerkt in Europa. Hoe het witboek er uit gaat zien ligt in de toekomst. Het staat wel vast dat er een relatie is met de activiteiten in Nederland.

Tenslotte meldt spreker dat er een afspraak wordt gemaakt met de Vaste Kamercommissie van Economische Zaken om het Energieakkoord en de implementatie daarvan toe te lichten.

Spreker vraagt of er verder nog mededelingen dan wel wensen voor aanvullingen op de agenda zijn.

De heer *De Jong* deelt de stand van zaken van de Energie Prestatie Keuring (EPK) mede. De EPK heeft tot doel te komen tot vaststelling van daadwerkelijke energiebesparing bij bedrijven. In het energieakkoord is afgesproken te starten met pilots voor de EPK.

De afgelopen tijd is er enige discussie geweest tussen de direct betrokkenen over de randvoorwaarden en het verplichtende karakter. Indien de pilots succesvol blijken, dan is het de vraag of de EPK als verplichtend instrument moet worden ingebouwd. Onderling is besloten die discussie nu nog niet te voeren maar eerst aan het werk te gaan met de pilots. Na de evaluatie in 2015 zal bepaald worden hoe hiermee verder te gaan. De stand van zaken wordt ter vergadering uitgedeeld. Eventuele vragen kunnen gemeld worden bij de heer *De Jong*.

2. Uit de praktijk, pitches:

Presentatie: Ondersteuningsstructuur gemeenten door Jan Kees de Vet (VNG)

De presentatie is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

De heer *Bokhoven* vraagt naar de verhouding 1/3 en 2/3. Indien het 2/3 deel over de vierhonderd gemeenten wordt verdeeld dan wordt de spoeling dun. Spreker vraagt of die verhouding is aan te passen naar bijvoorbeeld 1/5 en 4/5. Het zou het proces versterken wanneer het meer lokaal gaat.

De heer *De Vet* licht toe dat er niet gekozen is om drie keer vijf miljoen over 403 gemeenten te verdelen. Dat zou namelijk een versplintering van energie betekenen. Indien er goede regionale initiatieven tot stand komen en in een jaarprogramma worden opgenomen dan zal de VNG dat ondersteunen. Daarboven is een kennisinfrastructuur nodig waar alle gemeenten gebruik van kunnen maken. De oproep is om maximaal decentraal te werken. Daarvoor is een kennisinfrastructuur nodig die met cofinanciering gebouwd moet worden. Het signaal is duidelijk om zoveel mogelijk decentraal te doen.

De heer *Linnenkamp* wil graag weten of er bij de ondersteuning van de regionale allianties een ambitie wordt gevraagd.

De heer *De Vet* gelooft niet in opgelegde ambities door het kantoor van de VNG in Den Haag, maar in de beweging andersom. Van onderaf komen initiatieven tot stand waarbij maximaal wordt geprofiteerd van de regio. Deze voorstellen komen op de agenda.

De heer *Paping* vindt het interessant dat er prestatie-afspraken met corporaties zijn opgenomen. Spreker vindt het wel van belang om die afspraken tripartiet te maken door huurdersorganisaties erbij te betrekken.

Met betrekking tot het thema energie is dat volgens de heer *De Vet* inderdaad van belang. Vanuit het huidige regeerakkoord is er echter ook nog een andere discussie met het kabinet. Het gaat dan om de verantwoordelijkheid van gemeenten naar corporaties. Dat betekent dat er op de een andere manier afspraken moeten worden gemaakt met corporaties over wat er moet gebeuren op het terrein van wonen en woningbouwcorporaties. Het is een traject tussen gemeente en corporatie dat tevens gebruikt kan worden om het thema energie verder te verkennen. Dat zal ook zoveel mogelijk met de Borgingscommissie besproken worden.

Het lijkt de heer *Genugten* een goed idee om tripartiet bij het Nationaal Energieakkoord over de prestatie-afspraken van gedachten te wisselen. Het gaat dan om de vormgeving van dit thema. Wellicht loopt dit dan voor op de discussie die in het parlement nog gevoerd gaat worden over de woningwet.

De commissie heeft verder geen vragen meer en de *voorzitter* dankt de heer *De Vet* voor de presentatie.

Presentatie: Financiering energieprojecten door banken door Itske Lulof (NVB)

De presentatie is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

De heer *Wagenaar* wijst op een plan dat minister Jager negen maanden geleden heeft gepresenteerd. Er is opvallend veel interactie tussen de financiering en de wijze waarop regels en contracteringen plaatsvinden. Spreker is blij met het signaal dat de knelpunten duidelijk zijn en vraagt zich af of er iets gemeld kan worden over de samenwerking met de ministeries en eventuele andere partijen ten aanzien van dit vraagstuk. De vraag is ook of en zo ja hoe de Borgingscommissie kan helpen.

Mevrouw *Lulof* kan nu vanuit het expertisecentrum nog niet melden hoe die samenwerking gaat verlopen. Op dit moment wordt gewerkt aan de samenstelling van het eerste rapport voor het eerste onderwerp. Daarnaast is er ook een stuurcommissie vanuit de Green Deal waarin zowel vertegenwoordigers van EZ als van I&M aanwezig zijn. Er is een directe lijn en indien er issues zijn dan kunnen deze onder de aandacht gebracht worden. Indien nodig kan het ook ingebracht worden in deze Borgingscommissie.

Voor het NII is het lastiger. Wellicht kan de heer Morelissen de volgende vergadering zelf een toelichting geven. De heer Morelissen is geweest op het stuk van tendering. Vanuit het ministerie van EZ wordt gewerkt aan de tendering van nieuwe off shore sites. Het contact en de namen zijn uitgewisseld en spreekster gaat er van uit dat het contact ook gaat lopen.

De *voorzitter* vult hierbij aan dat de heren Van Rutte en Morelissen al hebben toegezegd om in de eerstvolgende vergadering van de Borgingscommissie een presentatie te zullen houden.

Met betrekking tot de link met provinciale- of andere fondsen bij de mede-overheden vraagt de heer *Rietkerk* op welk moment deze erbij betrokken worden. In feite loopt de governance al bij die fondsen.

Mevrouw *Lulof* is bereid om te overleggen welk moment wenselijk is om de provinciale- en regionale fondsen te betrekken. De governance structuur hoeft geen barrière te zijn. Het expertisecentrum heeft er nu voor gekozen om per sector de samenwerking op te zoeken. De bevindingen uit de sector kunnen behulpzaam zijn voor de provinciale- en regionale fondsen.

Mevrouw *Hoek* vindt het een helder verhaal. Voor 'Wind op zee' zijn heldere targets benoemd. Het expertisecentrum wil zaken oplossen zoals het eigen vermogen naar de andere kant plaatsen. Spreekster vraagt of er een 'voor' en 'na' effect is bij die twee sporen en of er doelen zijn gesteld in relatie tot het energieakkoord.

Mevrouw *Lulof* meldt dat daar op dit moment naar wordt gekeken. Het expertisecentrum heeft een nulmeting waarbij de banken gevraagd wordt of er een bepaalde techniek of een bepaalde sector wordt gefinancierd. Na de doorlooptijd van het verschijnen van dat rapport en het doornemen daarvan met stakeholders wordt opnieuw bekeken of het een effect heeft bewerkstelligd. Dan kan bezien worden of dat uiteindelijk een autonome beslissing van een bank kan zijn. In ieder geval wordt geprobeerd om zo goed mogelijk te meten waar het toe zou kunnen leiden. Met betrekking tot het eerste onderwerp zou het moeten leiden om meer geothermie gefinancierd en gerealiseerd te krijgen. Het tweede onderwerp heeft met name betrekking op meer zon-pv door energiecorporaties en energiebesparing. Er wordt nog gezocht naar een goede manier op het meetbaar te maken.

De *voorzitter* dankt mevrouw Lulof voor de presentatie.

Presentatie: Energiebesparing in de gebouwde omgeving, door Joep Rats (Bouwend Nederland) en Gerben Roest (BZK)

De presentatie is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

Mevrouw *Hoek* vindt dat er in het eerste deel van de presentatie een nogal ouderwets beeld van de markt wordt geschetst. Onder de bij de De Groene Zaak aangesloten bedrijven zijn veel bedrijven waar men direct verdient bij verduurzaming van het huis. Die cash flow komt direct los. Dat zijn nieuwe concepten en die ziet spreekster als de stroomversnelling in het eerste bezit. Spreekster pleit ervoor om dat veel meer zichtbaar te maken zodat de rest van de markt positief wordt beïnvloed en het aan snelheid wint.

De heer *Rats* licht toe dat de presentatie over het proces ging. Dat wat mevrouw Hoek schetst is wel het initiatief op dit moment. Bij de koopsector is het wat weerbarstiger dan bij corporaties waar met grote partijen afspraken gemaakt moeten worden. Bouwend Nederland probeert allianties te maken voor ondernemers samen met de bank en de gemeente die daar ook een partij in kan zijn. Deze bundeling geeft de ondernemer zekerheid van dat wat geboden wordt inclusief verzekering en de financiering erbij. Dat is het pakket wat het zou moeten worden.

Mevrouw *Hoek* vindt de combinatie van partijen goed maar is van mening dat de markt al een stap verder is. Om het te concretiseren zal spreekster Bouwend Nederland laten weten wat er nu al is. Dan kan bezien worden of er een gelijkheid van het beeld bestaat.

De heer *Rats* vindt dat een goed idee.

De heer *De la Court* wil weten hoe er met diversiteit wordt omgegaan. Vanuit zijn gemeente bestaan er grotere ambities voor de langere termijn, ook met betrekking tot klimaatneutrale wijken en andere dergelijke renovaties. Naar aanleiding van het verhaal van Bouwend Nederland maakt spreker zich zorgen over één aanpak voor Nederland terwijl de diversiteit groot is. Inhoudelijk spelen de koplopers, die verder gaan dan de twee labelstappen, een belangrijke rol. De twee labelstappen naar verdere verduurzaming van renovatie bevatten een desinvestering.

De heer *Rats* begrijpt de zorgen. Er zijn goede voorbeelden maar dat zijn er relatief weinig. Het gaat niet over grote aantallen huizen die in renovatie zijn. Er wordt gezocht naar opschaling door dat wat snel kan ook daadwerkelijk te doen om daarmee tevens de grotere aantallen te bereiken. Het is van belang om de kwalitatieve discussies daar bij te betrekken. De gesprekken met partijen zullen op gang komen op het moment dat er met die partijen gewerkt gaat worden in de desbetreffende wijken. Tot nu toe zijn die gesprekken er op bepaalde plekken nog niet. Daar waar nodig zal Bouwend Nederland goede voorbeelden aandragen en meegeven.

De heer *Paping* merkt op dat in zijn gemeente met maatschappelijk vastgoed de energieleverende nieuwbouw wordt bedoeld hetgeen het geschetste stadium al voorbij is. Indien er wordt gekeken naar renovatie op redelijk grote schaal dan wordt er direct gekeken naar herstructurering van de lage temperatuursverwarming. Spreker maakt zich er zorgen over dat er weer hoogrendementsketels in huizen kunnen worden geplaatst terwijl het eigenlijk gewenst is om warmtepompen te plaatsen.

De heer *Van Genugten* onderstreept dit omdat de sector van corporaties binnen redelijk korte tijd het nieuwe inzicht aan het verwerven is. De kleine stappen zijn de vijand van de grote sprongen. Een ander adagium is dat door sommigen wordt gezegd dat label B het nieuwe label G is. Dat zijn belangrijke nieuwe inzichten voor de doelstelling van driehonderdduizend woningen met de twee labelstappen. Die doelstelling is in 2008 al gesteld en nu is het zaak om met elkaar over de fundamenten van de doelstellingen nog discussies te voeren.

De heer *Rats* begrijpt deze punten. Het weerbarstige is om gezinnen in de bestaande bouw (eigen woningbezit) te overtuigen om een stap voorwaarts te zetten. Spreker zal de voorbeelden van succesvolle projecten uitlichten en meegeven daar waar het kan.

Mevrouw *Hoek* heeft het gevoel dat de essentie van de voorgaande sprekers niet is door gedrongen. Het achterliggende beeld van waar naar dit vraagstuk wordt gekeken is eigenlijk achterhaald. Het is niet zo dat de woningbezitters overgehaald moeten worden om te investeren in de hoop het later terug te verdienen. Het gaat om het overbrengen van de boodschap dat er inmiddels mogelijkheden zijn om dat op een nieuwe manier te doen. Dat kan door collectief en verstandig te investeren, zodanig dat investering en rendement in verhouding tot elkaar staan. Indien dat het vertrekpunt is dan komt het tot andere uitspraken. Spreekster vraagt de voorzitter hoe het juiste beeld duidelijk kan worden om dit spoor te bewandelen.

De *voorzitter* stelt voor om dit vrijdag in het afstemmingsoverleg te bespreken.

De heer *Roest* van het ministerie van Binnenlandse Zaken licht nog toe dat er een balans gevonden moet worden tussen snelheid en zorgvuldigheid. Bezien wordt hoe het indicatief label snel verstuurd kan worden maar het is niet de bedoeling daar op te wachten. De discussie met klanten is daarvan niet afhankelijk.

De Europese eis is wel een belangrijke. Er is een uitgebreid proces doorlopen waar een aantal leden van deze commissie bij betrokken is geweest. Bekeken is hoe aan het verzoek van de Tweede Kamer voldaan kan worden, ondanks de zeer strenge eisen vanuit Europa. Dat betreft een energielabel dat daaraan voldoet en beschikbaar is op het moment van transactie, zijnde verkoop of verhuur. Er ligt inmiddels een voorstel. Daarnaast is het van belang om met elkaar in discussie te gaan over de wijze waarop

consumenten worden geïnformeerd over de prestatie van hun woningen en hoe die te verbeteren. Op het moment van verkoop of verhuur zal er een formeel label beschikbaar zijn.

Uit de commissie worden nog opmerkingen gemaakt over de aanbodgerichtheid van het verhaal terwijl er ook een vraagkant is. De vraag is ook wat de scope van het aanbod is. Het thema werkgelegenheid en de kwaliteit van het werk behoeft eveneens aandacht. Besloten wordt nog een extra sessie te beleggen. Belangstellenden kunnen zich na afloop van deze vergadering hiervoor aanmelden.

De *voorzitter* dankt de heer Rats voor de presentatie.

Presentatie: Pilot crosssectorale scholing duurzame energietechnologieën door Peter Smulders (OTIB)

De presentatie is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

De heer *Rietkerk* vraagt naar de relatie met het landelijke techniek pact en de activiteiten die daar plaatsvinden met de regioplannen.

De heer *Smulders* licht toe dat met het techniek pact is gekeken of de scholingspilot daarbinnen past. Op zich sluit het aan bij een aantal van de onderdelen van het chemie pact. In het verlengde daarvan is besloten om eerst deze aanpak uit te werken en dan bij elkaar terug te komen. Dit is besproken tijdens een bijeenkomst die gericht was op de financieringsmogelijkheden. Als gevolg daarvan is in sectorplannen ook de financieringsmogelijkheid opgenomen. Spreker zou het op inhoudelijk niveau nog eens willen afstemmen.

De *voorzitter* dankt de heer Smulders voor de presentatie.

Presentatie: glas en agro door Eric Douma (LTO)

De hand outs zijn als bijlage bij dit verslag gevoegd.

De heer *De la Court* vraagt of de thematiek van het methane gas een rol speelt bij het plan van LTO.

Dat is volgens de heer *Douma* inderdaad het geval, voornamelijk bij de vergistingsroutes die vanaf 2005 een moeilijke periode hebben gehad. LTO trekt er nog steeds hard aan omdat het enorm verduurzaamt. Het mest in Nederland is 60 procent van de biomassa. Wanneer daar goed mee om wordt gegaan en het methaan wordt afgevangen, dan levert dat een besparing op van 22 procent. Methaan is een prima brandstof, maar als het in de lucht terecht komt dan is 22 procent een hogere emissie dan de CO₂ equivalenten. Indien dat zinvol wordt omgezet dan levert het behoorlijk wat op.

De *voorzitter* dankt de heer Douma voor de presentatie.

3. Effectmeting Energieakkoord

Ton van Dril (ECN) geeft een toelichting over de wijze waarop de effectmeting van het Energieakkoord zal plaatsvinden. De presentatie is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

Mevrouw *Alma* vraagt naar de economische poot van de monitoring. De economie wordt voornamelijk op hernieuwbaar gericht. Indien een transitie wordt ingegaan, dan is dat ook een proces van creatieve destructie. Enerzijds komt er iets bij en anderzijds gaat er iets af. Het energieakkoord is een akkoord voor duurzame groei. Dat betekent dat uiteindelijk gekeken moet worden naar de aspecten van netto werkgelegenheid door acties van het energieakkoord en autonome ontwikkelingen daarbuiten. Tevens zal gekeken moeten worden naar economische vitaliteit, economische vooruitzichten en -activiteiten. Uit de huidige opzet van de monitoring komt dat nog niet echt terug. Spreekster vindt het wel belangrijk dat die onderwerpen er in komen.

De heer *Van Dril* begrijpt dit. Als het gaat om de effecten meldt spreker dat de NEV uiteraard een breder palet heeft, waaronder de hoeveelheid banen. De hoeveelheid banen is een belangrijke indicator voor de gewenste hoeveelheid economische activiteit. Er wordt niet alleen gerapporteerd over de fysieke energiegrootheden maar ook over het investeringsniveau, de export, de waarde die wordt toegevoegd en ook over bruto- en netto banen. Dat is nu een integraal onderdeel van de opzet van de NEV.

Op de vraag of de verkenning een conclusie betreft van de verwachte effecten antwoordt de heer *Van Dril* dat het voor de toekomst van belang is om terug te blikken maar dat ook een raming daarvoor van belang is. Het is een vrij ingewikkeld proces. Voor sommige onderdelen zijn er grote ingewikkelde modellen beschikbaar. Voor andere zaken wordt vaak de GBV methode gebruikt. Soms gaat het om het doorzetten van trends waarbij voeding nodig is van de trekkers daarvan. De NEV kan door deze interactie kwaliteit bieden als het gaat om vooruitkijken.

De heer *Thijssen* vraagt of er vaker gemeten moet worden omdat 2015 en 2016 belangrijk worden voor het energieakkoord en de doelen daarvan. Wellicht kan er per 1 april 2015 een update van de NEV beschikbaar worden gesteld.

Daarnaast stelt spreker voor dat de trekkers input leveren aan de groep waarin zij werkzaam zijn.

De heer *Van Dril* meldt dat een halfjaarlijkse rapportage erg lastig wordt.

De heer *Thijssen* begrijpt dit en vraagt dan of de eerste orde-effecten halfjaarlijks beschikbaar kunnen worden gesteld. De ramingen kunnen dan een maal per jaar beschikbaar komen.

De *voorzitter* besluit om in het najaar, wanneer de NEV is uitgekomen, de NEV naast de SER-rapportage te leggen. In de komende tijd wordt er ook al gewerkt aan het dashboard om de domeinen te volgen.

De heer *De la Court* merkt nog op dat de komende maand beslissingen worden genomen voor een lange termijn opzet. Spreker vindt dat er aan de wetenschap gerefereerd moet worden met betrekking tot de kaders die de Borgingscommissie gebruikt.

De heer *Van Dril* meldt dat er een telefonische helpdesk is opgezet die tot eind maart operationeel zal zijn. Er kunnen afspraken gemaakt worden waar experts van zowel ECN als van RVO bij komen. Er wordt direct feedback gegeven hetgeen voor de ECN leerzaam is en inzichten verschaft.

De *voorzitter* is buitengewoon tevreden over de samenwerking met de ECN en het Planbureau voor de Leefomgeving. Dat is essentieel voor een goede rapportage.

De heer *Dekkers* hoort initiatieven die onderdeel zijn van het sneeuwbaaleffect. Spreker vraagt of de effecten, die niet altijd te verbinden zijn met één activiteit, expliciet worden meegenomen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de activiteiten in Overijssel.

De heer *Van Dril* licht toe dat het beter is om op domeinniveau te kijken wat er gebeurt en wat de concrete resultaten zijn. De activiteiten in Overijssel zijn een mooi voorbeeld, maar het maakt onderdeel uit van de ambitie van een der domeinen.

De heer *Boot* wil benadrukken dat het erg belangrijk is dat de duidelijkheid van de Borgingscommissie naar de ECN en het Planbureau eind april gegeven kan worden. Spreker wil nog opmerken dat de eerstvolgende NEV die voor oktober voorzien staat, nog niet alles zal bevatten. Het is een groeiproces dat ieder jaar beter moet gaan.

De *voorzitter* dankt de heer *Van Dril* voor de presentatie.

4. Communicatie

Ed Nijpels schetst de doelen en uitgangspunten van het communicatieplan. Ter voorbereiding op dit agendapunt is een presentatie bij de vergaderstukken gevoegd (BEA/7) welke tevens als bijlage bij dit verslag is opgenomen.

De *voorzitter* verwijst naar de sheets. Spreker licht toe dat het voor de communicatie van groot belang is dat de vorderingen die door de diverse domeinen worden geboekt duidelijk zichtbaar zijn en gelinkt worden aan het energieakkoord. Het is de verantwoordelijkheid van de domeincoördinatoren om te werken aan een positieve beeldvorming over het energieakkoord. In het communicatieplan is afgesproken dat de domeincoördinatoren verantwoordelijk zijn voor de communicatie in hun eigen domein. De medewerkers van de communicatieafdelingen van de domeincoördinatoren komen eens per twee maanden bijeen om de publiciteit door te nemen en zaken af te stemmen.

Indien er issues zijn waarover de leden van de Borgingscommissie het niet met elkaar eens zijn, dan moeten de partners van het energieakkoord daar vooraf over geïnformeerd worden. Iedereen heeft de vrijheid om een eigen standpunt in te nemen, maar het is wel goed om dat vooraf te communiceren zodat andere partijen daar rekening mee kunnen houden. Indien dergelijke informatie wordt gemeld, dan wordt die informatie gedeeld met de leden van de Borgingscommissie.

Daarnaast wijst spreker op de vele verzoeken voor interviews uit de media. Hiervoor wordt zoveel mogelijk verwezen naar de domeincoördinatoren.

Tot slot is er nog een onderwerp welke niet in de sheets is opgenomen. Dat betreft het enthousiasmeren van de jeugd voor het energieakkoord. Er kan een beroep worden gedaan op de communicatiemedewerkers om daar vorm aan te geven.

Spreker biedt de mogelijkheid tot het stellen van vragen.

Mevrouw *Alma* merkt op dat in Europa een belangrijke context voor Nederland wordt bepaald. Het is daarom van belang dat Europa een van de doelgroepen voor de communicatie is. Spreekster pleit ervoor om het akkoord als Nederlandse actie op het gebied van energie en klimaat in Europa te positioneren.

De *voorzitter* vindt dit een terecht punt. Daarom wordt mevrouw Van der Hoeven in de Borgingscommissie uitgenodigd. Daarnaast hebben de in deze commissie vertegenwoordigde organisaties lobbyisten in Brussel. Er zal een speciale actie worden gevoerd om hen in korte tijd duidelijk te maken waar het energieakkoord voor staat. Over de communicatie meldt spreker nog dat de domeincoördinatoren op ieder moment de leden van de Borgingscommissie kunnen benaderen indien er een issue in de media is. Dat hoeft niet te wachten tot het tweemaandelijks overleg.

Er wordt op gewezen dat een ieder zich houdt aan de gemaakte afspraken met betrekking tot uitlatingen in de media.

De heer *Dekkers* twijfelt of de domeincoördinatoren wel een stevige rol moeten krijgen bij de communicatie. Er vindt veel plaats op het niveau van acties dat een eigen dynamiek heeft. Spreker stelt voor om de praktische invulling daarvan te bespreken in het tweemaandelijks overleg.

Met betrekking tot het dashboard vraagt spreker wat daarvan openbaar gaat worden. Bij de invulling van het dashboard is het wel relevant om dat te weten.

De *voorzitter* licht toe dat in een domein andere afspraken kunnen worden gemaakt met betrekking tot de communicatie. Die afspraken dienen gemeld te worden aan de Borgingscommissie zodat bekend is wie de verantwoordelijken zijn.

Over het dashboard wordt later in deze vergadering een presentatie gegeven. Bezien moet nog worden wat wel en wat niet openbaar kan zijn. Het is wel duidelijk dat de apps openbaar zijn evenals een deel van de website.

Spreker meldt dat over twee weken het "Meldpunt knelpunt" online zal zijn alwaar problemen gemeld kunnen worden.

Het is de bedoeling om de communicatie simpel te houden. Er worden kaartjes gedrukt met aan de achterzijde een QR-code die leidt naar het energieakkoord.

5. Dashboard Energieakkoord: Borging Energieakkoord Navigator (BEN)

Presentatie door het bedrijf pepperdays van het dashboard dat is ontwikkeld om de voortgang van de uitvoering van het Energieakkoord goed te kunnen monitoren. De presentatie wordt verzorgd door de heer Scharf en is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

De heer *Menting* heeft het systeem uitgetest en concludeert dat het simpel te bedienen is. Spreker wil wel graag zicht op het invullen door de trekkers in het domein. De heer *Scharf* meldt dat dit deze week wordt geregeld.

Op de vraag van de heer Boonstra of de leden van de Borgingscommissie leesrechten krijgen antwoordt spreker positief.

De *voorzitter* besluit dat er nog regels worden opgesteld voor het openbare deel van dit systeem. Dat hangt ook samen met de inhoud van de apps. Spreker wenst de leden succes met het werken met BEN.

6. Rondvraag

De heer *Bokhoven* was onplezierig verrast door de opmerkingen die gemaakt zijn door leden van het energieakkoord over de SDE Plus gelden. Die gelden zijn bestemd voor de stimulering van duurzame energie. Er wordt gesproken over het inzetten van die gelden voor WKK ondersteuning. Spreker vindt dat niet in de lijn met het akkoord.

De *voorzitter* begrijpt dit. In het akkoord zijn hier afspraken over gemaakt en de minister is er dan ook niet in meegegaan.

Mevrouw *Siertsema* vraagt wie de scheidsrechter is wanneer er verschillen van mening bestaan over de interpretatie van de tekst. De meningen waren verschillend over de pilot EPK. Daarvoor is nu een compromis gesloten waar spreekster niet blij mee is. Het is in onderling overleg opgelost en Uneto-VNI gaat wel door. Dergelijke situaties kunnen echter vaker voor komen en spreekster wil weten of er in de toekomst derden bij betrokken worden. Spreekster hecht er hoe dan ook belang aan om rechtstreeks vertegenwoordigt te zijn.

Volgens de *voorzitter* lost iedereen de eigen problemen op. Indien dat niet tot een oplossing leidt, dan roept spreker de partijen bij elkaar en zal bezien worden of de Borgingscommissie dan wel het secretariaat daarvan een rol moet vervullen. Het secretariaat van de Borgingscommissie is iedere vrijdag aanwezig in het SER-gebouw om dergelijke problemen te bespreken.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de *voorzitter* onder dankzegging aan de aanwezigen de vergadering om 16.40 uur.